

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII W ZESPOLE SZKÓŁ W GOLĄDKOWIE KOLEJNYM KROKIEM DO EKOLOGII¹

1. Rys historyczny szkoły

Szkoła w Golądkowie powstała 90 lat temu, w 1924 roku, jako Ludowa Szkoła Rolnicza, otrzymała status Powiatowej Szkoły Rolniczej Męskiej. W okresie międzywojennym, szkoła w Golądkowie była znakomitym ośrodkiem postępu rolniczego; pobudzała okoliczne wsie do zwiększonej produkcji, organizując wystawy płodów rolnych czy pokazy zootechniczne. Po wybuchu drugiej wojny światowej w 1939 r., szkołę zamknięto, a na jej miejsce uruchomiono niemiecką szkołę rolniczą.

Czas wojny był dla szkoły bardzo trudnym okresem, budynki zostały zdewastowane, teren zaminywany, zginęło wielu wychowawców oraz kierownik szkoły – Kazimierz Muraszko. Powojenny remont ze zniszczeń ukończono w 1951 r., przeniesiono wówczas do Golądkowa Żeńską Szkołę Rachunkowości Rolnej. Po wojnie szkoła zaczęła prężnie się rozwijać, wybudowano chlewnię, ogrodzono sad, w 1957 r. oddano do użytku nowy internat na 160 miejsc, założono ogródek botaniczny, powiększono grono pedagogiczne, wzrosła liczba uczniów.

Od roku 1967 rozpoczęła się kolejna intensywna rozbudowa szkoły i gospodarstwa. Powstał nowy budynek szkoły z salą gimnastyczną, zbudowano warsztaty oraz budynek mieszkalny dla nauczycieli. W tym okresie powstał również Szkolny Zespół Pieśni i Tańca.

Po 1977 r. nastąpiły poważne zmiany organizacyjne – powołano Zespół Szkół Rolniczych, a szkoła przeszła z systemu klasowo-lekcyjnego na system pracowni.

W 2009 r. na mocy Zarządzenia nr 4 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2009 r. szkoła zmieniła nazwę na Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego. Szkoła w istotny sposób zaczęła łączyć bogactą tradycję z nowoczesnością. W 2010 r. dyrekcja odebrała certyfikat poświadczający najwyższą jakość edukacyjną pracy. Certyfikat ten, wpisał szkołę w Golądkowie w krąg instytucji działających na europejskim poziomie. W tym samym roku z inicjatywy dyrektora Krzysztofa Nuskiewicza powołano Stowarzyszenie EkoGolądkowo, którego głównym celem jest wspomaganie pracy szkoły, poprzez działanie na rzecz ekologii, ochrony zwierząt oraz rozwój społeczności lokalnych. Reaktywowano oraz zakupiono nowe stroje dla osiągnąjącego coraz większe sukcesy Zespołu Pieśni i Tańca „Golądkowo”, założono szkolne Koło Miłośników Turystyki, Ekologii i Przedsiębiorczości oraz rozpoczęto szeroką współpracę międzynarodową.

Od roku 2009 na terenie szkoły nieprzerwanie trwają liczne prace remontowo-modernizacyjne. Wybudowano boisko wielofunkcyjne, wiatę garażową, stajnię, budynek inwentarski, plac manewrowy do nauki jazdy, wykonano podjazd do budynku internatu dla osób niepełnosprawnych, stworzono piękny ogród, a przede wszystkim zrealizowano termomodernizację budynków, której koszt ogólny kwalifikowany wynosił 5 863 070,25 zł.

2. Proces przekształcania gospodarstwa w ekologiczne

W 2009 r. z inicjatywy dyrektora Krzysztofa Nuskiewicza powstał plan rolno-środowiskowy, który zapoczątkował proces przekształcania szkolnego gospodarstwa konwencjonalnego w ekologiczne gospodarstwo rolne.

¹ Treść referatu prezentowanego 20 listopada 2014 na XII Konferencji „Odnawialne Źródła Energii” w Płońsku zorganizowanej przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział Poświętne w Płońsku i opublikowany w materiałach konferencyjnych. *Praca zrealizowana w ramach Projektu BioEcoMatic - Construction of small-to-medium capacity boilers for clean and efficient combustion of biomass for heating.*

Ekologiczny sposób uprawy gleby wymaga stosowania nowoczesnych maszyn i urządzeń uprawowych, w które wyposażona jest szkoła. Maszyny te stanowią doskonałą bazę dydaktyczną przede wszystkim dla uczniów technikum kształcącego w zawodzie technik mechanizacji rolnictwa. Uzyskane zbiory zbóż przeznaczone są na paszę dla zwierząt hodowanych na terenie gospodarstwa ekologicznego oraz na materiał siewny. Nadwyżki posiadające certyfikat ekologiczny zostają sprzedane.

Na terenie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Gołdkowie prowadzona jest hodowla zwierząt – bydła i kóz ras zachowawczych. Obecność zwierząt sprzyja urozmaiceniu upraw polowych ze względu na konieczność pozyskania pasz dla bydła (rasa polska czerwona), stada kóz (mieszzańce) oraz koni, jak również stanowi bazę dydaktyczną dla uczniów, zwłaszcza kierunków: technik hodowca koni, technik weterynarii oraz technik agrobiznesu.

Płody rolne, zarówno roślinne jak i zwierzęce przetworzone, wykorzystywane są przez uczniów technikum kształcącego w zawodzie: technik żywności i usług gastronomicznych do sporządzania wielu potraw, z których aż dwie otrzymały pierwszą nagrodę w konkursie o Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego. W 2010 r. był to „Gołdkowski chleb na zakwasie”, a rok później „Gołdkowski miód z mniszka”.

Szkoła w Gołdkowie znana jest ze swej tradycyjnej i smacznej kuchni, stąd też, jako jedyna co roku zapraszana jest na prestiżowe Dożynki Prezydenckie w Spale.

4. Termomodernizacja szkoły

W latach 2013 – 2014 w ramach środków finansowych z narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Gołdkowie rozpoczęto termomodernizację budynków szkoły. Zgodnie z traktatem lizbońskim, mającym na względzie redukcję negatywnych oddziaływań na środowisko, termomodernizacja szkoły w Gołdkowie jest innowacją ekologiczną, która znacząco obniża negatywny wpływ placówki na środowisko, poprzez zmniejszenie wykorzystania energii i surowców nieodnawialnych. Przeprowadzona modernizacja szkoły przyczyniła się do zmniejszenia strat ciepła, a tym samym kosztów ogrzewania oraz kosztów wody ciepłej.

Ochrona środowiska jest jednym z głównych priorytetów zakładanych w różnego rodzaju programach województwa mazowieckiego. Każdy krok podejmowany w celu eliminacji zanieczyszczeń jest niezmiernie ważny dla otoczenia.

W projekcie termomodernizacji uwzględniono wykorzystanie pomp ciepła oraz kolektorów słonecznych, tworząc nowoczesne układy hybrydowe, w których głównym źródłem ciepła są pompy ciepła. Instalacja solarna wspomaga wytwarzanie energii cieplnej do produkcji wody użytkowej. W obu przypadkach użyto instalacji firmy VIESSMANN. Zastosowano pompy ciepła solanka/woda, w których dolnym źródłem ciepła są sondy gruntowe rurowe. Ciepło pobierane przez sondy, przekazywane jest do obiegu pośredniego (obieg solanki), który przekazuje je czynnikowi robocznemu pompy ciepła. Instalację solarną stanowią kolektory płaskie umieszczone pod kątem 30° do płaszczyzny (dachu lub terenu), w kierunku południowym. Nośnikiem energii w układzie solarnym jest glikol propylenowy.

Termomodernizacja budynków szkoły w Gołdkowie objęła cztery budynki, w których dokonano następujących modernizacji:

Budynek szkoły:

- Wykonanie kotłowni w oparciu o pompę ciepła 210 kW,
- Ocieplenie budynku (ściany + stropodach),
- Wymianę stolarki okiennej,
- Wymianę instalacji c.o. z grzejnikami,
- Zasilenie w energię elektryczną.

Budynek Internatu:

- Wykonanie kotłowni w oparciu o pompę ciepła 140 kW oraz instalację solarną 20 sztuk kolektorów słonecznych,
 - Wymianę instalacji c.o. z grzejnikami,
 - Ocieplenie budynku (ściany + stropodach),
 - Zasilenie w energię elektryczną.

Budynek warsztatów:

- Wykonanie kotłowni w oparciu o pompę ciepła 42,8 kW i 28,8 kW oraz instalację solarną 12 sztuk kolektorów słonecznych,
- Wymianę instalacji c.o. z grzejnikami,
- Ocieplenie budynku (ściany + stropodach),
- Zasilenie w energię elektryczną.

Budynek Muzeum:

- Wykonanie kotłowni w oparciu o pompę ciepła 15,92 kW,
- Wymiana instalacji c.o. z grzejnikami,
- Wymianę konstrukcji i pokrycia dachu,
- Wymianę stolarki zewnętrznej,
- Wykonanie elewacji,
- Ocieplenie stropu piwnic,
- Wykonanie stropu pod poddaszem,
- Wykonanie podłóg i posadzek,
- Ocieplenie ścian od wewnątrz,
- Zasilenie w energię elektryczną.

5. Nowe zawody w Zespole Szkół Centrum Kształcenia rolniczego w Gołądkowie

Od roku szkolnego 2014/2015 szkoła w Gołądkowie rozpoczęła kształcenie młodzieży w dwóch nowych zawodach: Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej oraz Technik hodowca koni.

Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej to kierunek z przyszłością. Z roku na rok obserwuje się wzrost zapotrzebowania rynku pracy na techników energetyki odnawialnej (np. projektantów, monterów, serwisantów). Specjaliści w tym sektorze już teraz należą do grupy najbardziej poszukiwanych pracowników. Potrzeba edukacji w dziedzinie Odnawialnych Źródeł Energii jest ogromna, ponieważ Polska, wstępując do Unii Europejskiej, przyjęła zobowiązanie, dzięki któremu energetyka w naszym kraju będzie przyjazna środowisku naturalnemu. Uczniowie tego kierunku mają dostęp do większości instalacji energetyki odnawialnej na terenie szkoły, w której aktualnie znajdują się już pompy ciepła i kolektory słoneczne, a planowany jest montaż mini elektrowni wiatrowej oraz instalacji fotowoltaicznej.

Drugi z zawodów – Hodowca koni staje się coraz bardziej popularny, za sprawą bardzo dynamicznego rozwoju przemysłu konnego w Polsce. Powstaje coraz więcej ośrodków jeździeckich, turystyka konna staje się z dnia na dzień popularniejsza, hodzi się coraz lepsze konie użytkowe. W ślad za tym idzie stale rosnące zapotrzebowanie na doświadczonych specjalistów w zakresie użytkowania, chowu i hodowli koni.

W 2013 r. Zespół Szkół w Gołądkowie stał się partnerem projektu Polskiego Związku Jeździeckiego pt.: „Technik Hodowca Koni osiódła sukces”. Projekt jest realizowany w ramach Priorytetu IX Działania 2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dotacje z projektu zostaną przeznaczone min. na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, zatrudnienie najlepszych wykładowców – praktyków oraz płatne staże zawodowe.

6. Oferta edukacyjna szkoły

Obecnie placówka kształci młodzież w czteroletnich technikach kształcących w zawodach: technik mechanizacji rolnictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik hodowca koni, technik weterynarii, technik architektury krajobrazu i technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. W szkole funkcjonuje również trzyletnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa, kształcąca w zawodzie: mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych oraz roczny zawodowy kurs kwalifikacyjny w zawodzie technik rolnik, z zakresu kwalifikacji: prowadzenie produkcji rolniczej oraz organizacja i nadzór produkcji rolniczej. Władze szkoły prowadzą współpracę z instytutami naukowymi i uczelniami wyższymi, min. ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, dzięki czemu nauczyciele i uczniowie mają dostęp do fachowej i specjalistycznej literatury oraz publikacji naukowych.

Dzięki wykwalifikowanej kadrze nauczycieli i nowoczesnej bazie dydaktycznej szkoła osiąga wysoki poziom nauczania, co potwierdzają wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz wyniki egzaminów maturalnych. Szkoła w Gołdkowie to „perełka Mazowska”, która wychodzi naprzeciw wyzwaniom XXI wieku. Dynamiczny rozwój szkoły, modernizacja budynków, rozbudowa bazy dydaktycznej, liczne wyjazdy zagraniczne, koła zainteresowań i inne przedsięwzięcia sprawiają, że Zespół Szkół w Gołdkowie cieszy się coraz większym zainteresowaniem uczniów nie tylko z okolicznych miejscowości, ale z całej Polski.

Kolejnym etapem realizacji ekologicznej wizji rozwoju szkoły jest montaż instalacji fotowoltaicznej oraz pozyskiwanie energii elektrycznej z modelowego wiatraka.